

Äärioikeistolaiset ja rasistiset liikkeet: Motivaatioiden ja strategioiden analysointi, RASMUS & NDT, 2023

©

Sisältö:

	Sivu
1. Rasismi	3
1.1. Rasistiset agendat ja strategiat	4
1.2. Rasismi politiikassa, liike-elämässä ja mediassa	4
1.3. Kuinka liike-elämä luulee hyötyvänsä rasismista	5
1.4. Digitaalisen maailman vaikutus	6
1.5. Kuka on natsi?	6
2. Rasismista hyötyvien teoriapohjaiset menetelmät	7
2.1. Väestönvaihtoteoria	7
2.2. Käänteinen rasismi -teoria:	7
2.3. Islamofobia	7
2.4. Tieteellinen rasismi	8
3. Mitat rasismista hyötyvien käyttämiä menetelmiä	
3.1. Puhuminen ”kaikenlaisen rasismien” vastustamisesta	10
3.2. Polarisaatio ja "toinen ääripää" -narratiivi	11
3.3. Kaksoisviestintä" tai "kaksinaismoralismi"	11
3.4. Heikko tai toksinen anteeksipyyntö	12
3.5. Väärän tiedon levittäminen	14
3.6. Pelonlietsonta	16
3.7. Rasistisen kielen ja käyttäytymisen normalisointi	17
3.8. Sananvapauden ja demokratian hyväksi käyttäminen	19
4. Valpas demokratia	19
4.1. Valppaan demokratian määritelmä	19
4.2. Valppaan demokratian tärkeys	20
4.3. Toleranssiparadoksi / suvaitsevaisuusparadoksi	20
4.4. Voimaannuttaminen	20
5. Kirjallisuutta	21

Äärioikeistolaiset ja rasistiset liikkeet: Motivaatioiden ja strategioiden analysointi

1. Rasismi

Rasismi on sosiaalinen konstruktio, joka voi ilmetä useissa eri muodoissa:

- Se voi perustua harhakäsitykseen ihmisten ja ryhmien eriarvoisuudesta ihonvärin, alkuperän, kulttuurin ja etnisyyden perusteella.
- Tämä väärä uskomus saattaa liittyä siihen, että toiset ryhmät nähdään vähemmän arvokkaina tai kyvykkäinä kuin toiset
- Lisäksi rasismi voi sisältää väärän oletuksen siitä, että jokin tietty ryhmä ansaitsee etuoikeutetun aseman muihin verrattuna

Tällaiset väärät käsitykset ovat haitallisia yksilöille ja yhteiskunnalle. Historiallisesti rasismi on ilmennyt esimerkiksi orjuutena, siirtomaavallan harjoittamisena ja holokaustin kaltaisina hirmutekoina. Vaikka moderni rasismi ei aina ilmenekään aivan samoin termein, se voi silti vaikuttaa haitallisesti yhteiskuntaan ja yksilöihin. Rasistiset ajatukset ja asenteet voivat johtaa syrjintään, eriarvoisuuden lisääntymiseen ja yhteiskunnalliseen konfliktiin.

Rasismien vaikutukset ulottuvat yksilöistä koko yhteiskuntaan. Rasismi aiheuttaa psyykkistä ja fyysistä stressiä, lisää terveysongelmia ja vähentää sen kohteeksi joutuneiden elämänlaatua. Lisäksi se aiheuttaa sosiaalista eristäytymistä ja vaikeuttaa tasa-arvoisten mahdollisuuksien saavuttamista. Rasismi aiheuttaa myös suurta vahinkoa kansan turvallisuudelle ja taloudelle, sillä se pilaa valtion mainetta ja vaikuttaa negatiivisesti sekä ulkomaankauppaan että maan houkuttelevuuteen kansainvälisessä työvoiman rekrytointikilpailussa. Yhteiskunnassa rasismi johtaa eriarvoisuuden lisääntymiseen, yhteiskunnalliseen konfliktiin ja heikentää yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Rasismien vastustamiseksi on tärkeää tiedostaa sen monimutkaisuus ja yhteys muihin syrjinnän muotoihin. Taistelemalla rasismia vastaan eri tasoilla voimme edistää oikeudenmukaisempaa ja tasa-arvoisempaa yhteiskuntaa, jossa jokainen voi elää täysin arvostettuna ja tasa-arvoisena jäsenenä.

1.2 Rasistiset agendat ja strategiat

Suomessa on laillisia, puolilaitillisia, laittomia ja uusnationalistisia organisaatioita, joilla on avoimesti rasistisia agendoja. Niillä on myös omat strategiansa, kuten pelon levittäminen ”niistä toisista”, mutta myös kriittisten

äänien pelottelu hiljaisiksi. Jotkut näistä ryhmistä ilmoittavat selkeästi verkkosivuillaan, että heitä vastustavia ihmisiä kohtaan hyökätään fyysisesti. He tukevat joukkomurhaajia ja hyökkäävät poliitikkoja vastaan verkossa. Yksi heidän strategioistaan on leimata kriitikot radikaaleiksi, "toiseksi ääripääksi" tai epävakaisiksi.

Uusnationalistiset ryhmät saavat heidän strategioistaan tietämättömät ihmiset usein puolelleen esimerkiksi kertomalla, että kyseinen henkilö on poikkeus suhteessa muihin. Tätä käytetään, vaikka uusnationalistien puolelleen yrittämä henkilö edustaisi eri etnisyyttä tai olisi jo valmiiksi epäileväinen rasistisia strategioita kohtaan. Näin uusnationalistit voivat vaikuttaa keskustelussa helposti lähestyttäviltä ja ystävällisiltä henkilökohtaisella tasolla.

Uusnationalistiset ryhmät kohdistavat myös strategisia hyökkäyksiä sellaisia yrityksiä, poliitikkoja ja yksilöitä vastaan, jotka tunnustautuvat monimuotoisuutta kannattaviksi sosiaalisessa mediassa. Heitä mustamaalataan ja pyritään näin aiheuttamaan ahdistusta rasismien haitallisuudesta avoimesti puhuvien joukossa.

Äärioikeistolainen filosofia perustuu usein kansallisiin myytteihin ja 1800-luvun romantiikkaan, jossa unelmoidaan ja idealisoidaan kuviteltua ideaalimaailmaa menneisyydessä. Samalla tätä unelmaa käytetään oikeuttamaan 1900-luvun alun radikaaleja sekä machiavellianistisia metodeja sen ideaalitulanteen jälleenrakentamiseksi.

1.3 Rasismi politiikassa, liike-elämässä ja mediassa

Politiikan edustajan tai median ei tarvitse uskoa rasistisiin ajatuksiin tai olla alitajuisesti puolueellinen vahvistaakseen rasismia. Poliitikko ja media usein vain myötäilevät rasismia henkilökohtaisen edun vuoksi. Käyttämällä äänestäjien ja median kuluttajien jo olemassa olevia ennakkoluuloja ja pelkoja he lisäävät valtaansa ja myyntiään.

Vaikutusvaltaisina toimijoina media ja politiikka ovat keskeisessä asemassa, kun suuri osa ihmisten luonnollisista tunteista muuttuu aktiiviseksi rasismiksi ja rikoksiksi, joista heitä rangaistaan. Näitä vihan tunteita ja rasistisiin rikoksiin yllyttämistä lietsovat median edustajat ja poliitikot hyötyvät rasistisesta kiihottamisestaan saamatta niistä edes mainehaittoja tai laillista rangaistusta.

Rasismi on ollut läsnä yhteiskunnassamme monien vuosien ajan, ja sitä ylläpidetään erilaisilla agendoilla ja strategioilla. On tärkeää olla tietoinen näistä strategioista ja pyrkiä vastustamaan rasismia ja syrjintää kaikilla tasoilla. Poliitiikan ja median on otettava vastuu siitä, miten ne käsittelevät ja raportoivat aiheita. On myös vältettävä vahvistamista ennakkoluuloja ja rasistisia asenteita. Yksilöinä meidän on pyrittävä kohti avoimuutta, kunnioitusta ja ymmärrystä muita etnisiä ryhmiä kohtaan luodaksemme oikeudenmukaisemman ja tasa-arvoisemman yhteiskunnan.

On äärimmäisen tärkeää tunnistaa ja tuomita rasismi ja syrjintä sekä työskennellä kohti inklusiivisempaa ja oikeudenmukaisempaa yhteiskuntaa. Edistämällä koulutusta, empatiaa ja ymmärrystä voimme haastaa

nämä haitalliset ideologiat ja edistää yhtenäisyyttä kaikkien ihmisten välillä, riippumatta heidän etnisestä taustastaan.

Valpas demokratia ja vastuullinen kielenkäyttö ovat keskeisiä osatekijöitä taisteltaessa rasismia ja syrjintää vastaan yhteiskunnassamme. Pyrkimys avoimuuteen, tasa-arvoon ja empatiaan kaikkia ihmisiä kohtaan auttaa rakentamaan oikeudenmukaisemman ja yhtenäisemmän maailman tuleville sukupolville.

1.4. Kuinka liike-elämä luulee hyötyvänsä rasismista

Liiketoiminnan kentällä esimerkiksi selviytymisvälineitä verkossa myyvä Infowars-yritys hyötyy rasismista ja edistää pelkoa ja epäluottamusta omilla "vaihtoehtoisen median" kanavallaan (Warzel, 2022). Maailmanpolitiikassa hallitukset yrittävät herättää rasismia kilpailevien maiden sisällä destabiloidakseen niitä. Vastaavia yrityksiä toimii myös Suomessa. Niillä on ollut muun muassa yhteistyötä nykyään kiellettyjen äärioikeistojärjestöjen kanssa (MTV, 2017).

Liike-elämä ja organisaatiot voivat myös joutua harhaanjohtavien ja itselleen vahingollisten käyttäytymistapojen pariin median ja politiikan vaikutuksesta. Erityisesti digitaalisessa maailmassa mahdollisuudet tiedon vääristelyyn ovat suuret, joten poliittisia viestejä ja mediaa on analysoitava kriittisesti, jotta voidaan välttyä ongelmilta.

1.5. Digitaalisen maailman vaikutus

Erityisesti digitaalisen maailman mahdollisuuksilla on helppoa vääristää tietoa. Voidaksemme pysyä erossa vääristyneestä tiedosta on tärkeää arvioida kriittisesti poliittisia viestejä ja mediaa. Haastettaessa rasismia mediassa ja politiikassa on tärkeää pystyä osoittamaan rasistinen teko. Poliitikon tai median kutsuminen pelkästään rasistiksi tai rasistiseksi vain lisää näiden näkyvyyttä, ja lisäksi ilman rasistisen teon osoittamista median tai poliitikon on helppoa vain kieltää olevansa rasistinen tai rasisti. Laillisia toimenpiteitä tulisi toteuttaa aina, kun mahdollista, jotta lainvastainen käytös voidaan selvästi tunnistaa.

1.6 Kuka on natsi?

Historiallinen tausta: Termi "natsi" juontaa juurensa saksan kielen sanasta "nationalsozialismus", nationalismin ja sosialismin yhdistelmästä, joka viittasi Adolf Hitlerin johtamaan natsipuolueeseen ja sen ideologiaan. Vaikka natsi-Saksan aika päättyi toisen maailmansodan jälkeen, ideologia ja sen vaikutukset ovat jättäneet pysyvän jäljen historiankirjoihin.

Vaikka jotkut nykyiset ryhmät saattavat käyttää termiä "kansallissosialistinen" tai "kansallismielinen" kuvatakseen itseään, on tärkeää huomata, että näiden ideologioiden juuret ovat samankaltaiset kuin

natsipuolueella. Tämä voi sisältää nationalistisia ja autoritaarisia piirteitä, jotka liittyvät totalitaristiseen hallintotapaan ja rasismiin liittyvään ajatteluun.

Vaikka nämä ryhmät saattavat väittää, että kaikki natsit kuolivat toisen maailmansodan aikana, on tärkeää ymmärtää, että natsismi ja sen ideologia jatkuvat joissain muodoissa myös nykypäivänä. Vaikka nykyiset ryhmät eivät olisikaan suoraan yhteydessä natsipuolueeseen, heidän ideologiansa voi silti sisältää samankaltaisia piirteitä ja vaikutteita. On myös tärkeää muistaa, että sana 'kansalaissozialismi' on suora käänös saksalaisesta 'nationalsozialismus'-sanasta.

2. Rasismista hyötyvien teoriapohjaiset menetelmät

2.1. Väestönvaihdon teoria

Väestönvaihdon teoria on kontroversiaalinen teoria, joka väittää, että maahanmuutto ja syntyvyysmuutokset voivat aiheuttaa merkittäviä muutoksia väestörakenteessa. Tämän teorian kannattajat uskovat, että maahanmuutto voi johtaa alkuperäisen väestön korvautumiseen tai vähenemiseen. Osa teorian edistäjistä vihjaa usein, että ilmiön taustalla on epäselviä liikemiehiä ja joskus viittaavat juutalaisvastaisiin salaliittoteorioihin. Tämän vuoksi teoriaa on kyseenalaistettava sen tieteellisen pohjan puutteen ja epäasianmukaisen sisällön vuoksi sekä siksi, että siinä on rasistinen pohja.

Käänteisen rasismien teoria:

Teoria viittaa väitteeseen, että rasismi voi kohdistua mihin tahansa ryhmään, myös enemmistöryhmään tai valkoiisiin, ja sillä pyritään usein kiistämään tai vähättelemään järjestelmällisen rasistisen syrjinnän olemassaoloa sekä sen vaikutuksia vähemmistöryhmiin. Käsite herättää keskustelua, koska se ei ota huomioon rasismiin liittyviä valtasuhteita ja historian tuottamaa rakenteellista epätasa-arvoa.

Islamofobia:

"Islamofobia" on termi, jota käytetään kuvaamaan irrationaalista pelkoa, vihamielisyyttä tai ennakkoluuloja islamilaisia uskomuksia ja muslimiyhteisöjä kohtaan. Se voi ilmetä ennakkoluuloisina asenteina, syrjintänä, vihamielisinä tekoina tai yleistyksinä, jotka kohdistuvat muslimeihin tai islamilaiseen kulttuuriin. Islamofobia on linkitetty rasismiin siksi, että muslimeja ja islamilaisia yhteisöjä usein kohdellaan samanlaisella ennakkoluuloisuudella ja vihamielisyydellä kuin muita etnisiä vähemmistöjä. Islaminvastaisuus liitetään usein väestönvaihtosalaliittoteoriaan, jota levitetään uskomuksina "Euroopan islamisaatiosta".

Muslimit voivat joutua kärsimään ennakkoluuloista ja syrjinnästä, jotka perustuvat heidän uskontoonsa ja kulttuuriinsa sekä näennäiseen ulkoiseen olemukseensa.

Muslimit voivat joutua kärsimään ennakkoluuloista ja syrjinnästä, jotka liitetään heidän uskontoonsa ja kulttuuriinsa, sekä heistä ulkoisen olemuksen perusteella tehtyyn näennäiseen arvioon. Tällainen kohtelu voi olla rasistista, sillä se perustuu stereotyyppioihin ja ennakkoluuloihin, joita ei perustella oikeutetusti, ja johtaa heidän syrjimiseensä ja syrjäyttämiseen yhteiskunnassa.

On tärkeää mainita, että maailmassa on arviolta noin 1,8 miljardia muslimia. Tämä suuri määrä kuvastaa muslimiyhteisön laajaa monimuotoisuutta ja läsnäoloa maailmanlaajuisesti. Tätä lukumäärää korostaen voimme osoittaa, että ennakkoluulot muslimeja kohtaan eivät ole totuudenmukaisia, eivätkä ne edusta koko muslimiväestöä. Lisäksi on tärkeää tunnustaa, että ennakkoluulot ja syrjintä muslimeja kohtaan eivät vaikuta pelkästään yksilötasolla vaan, niillä voi olla laajemmat seuraukset yhteiskunnan yhtenäisyydelle ja maailmanlaajuisille suhteille.

Myyttien hälventäminen ja islaminvastaisuuden vastustaminen edistävät avoimempaa ja ymmärtävämpää yhteiskuntaa. On tärkeää tunnustaa ja torjua islamofobiaa sekä muuta rasismia ja ennakkoluuloja, edistäen näin yhteiskuntaa, joka kunnioittaa kaikkien ihmisten oikeuksia ja yhdenvertaisuutta.

7. Tieteellinen rasismi:

Menneisyydessä tietyt tieteelliset teorioita on käytetty ihmisten etnisyyksien hierarkkiseen luokitteluun älykkyyden, fyysisten ominaisuuksien ja käyttäytymisen perusteella. Nämä teoriat on myöhemmin osoitettu pseudotieteellisiksi ja rasistisiksi.

- **Sosiaalidarwinismi:**

Sosiaalidarwinismi sovelsi "vain vahvimmat selviytyvät" -periaatetta ihmisyhteisöihin, ja sitä käytettiin oikeuttamaan eri ryhmien ylivoimaisuutta, kolonialismia ja imperialismia.

- **Eugeniikka:**

Eugeeniset "rotuhygienian" teoriat väittävät, että ihmiskunnan parantaminen olisi tarpeellista ja mahdollista hallitun lisääntymisen ja steriloinnin avulla, joka kohdistettaisiin "kelvottomina" tai "alempiarvoisina" pidettäviin yksilöihin. Näitä menetelmiä on todellisuudessa epäonnistuttu toteuttamaan kammottavin seurauksin, ja ne ovat luonteeltaan rasistisia ja muillakin tavoin erittäin syrjiviä.

- **Etnisyyksien hierarkia:**

Eri etnisten ryhmien asettamista hierarkkiselle asteikolle, jossa jotkut nähdään toisia perinnöllisesti ylemmiksi, on käytetty oikeuttamaan syrjintää ja sortoa.

- **Etninen profilointi:**

Etninen profilointi ei ole ollut varsinainen teoria, mutta lähtökohtaisesti eri etnisen taustan käyttäminen perusteena epäillä yksilöä rikollisesta käyttäytymisestä ylläpitää stereotyyppioita ja johtaa rasismiin perustuvaan ennakkoluuloon ja syrjintään.

On tärkeää tunnistaa sekä hylätä nämä teoriat ja ideologiat, sillä ne ovat aiheuttaneet valtavaa vahinkoa ja ylläpitäneet systeemisestä rasismia ja syrjintää. Yhteiskunnan on pyrittävä kohti inklusiivisuutta, tasa-arvoa ja ymmärrystä kaikkien etnisten ryhmien välillä luodakseen oikeudenmukaisemman ja harmonisemman maailman.

3. Muita rasismista hyötyvien käyttämiä menetelmiä

3.1. Puhuminen "kaikenlaisen rasismien" vastustamisesta

Väestönvaihtoteorian ohessa jotkut yksilöt tai ryhmät käyttävät ilmausta "**kaikenlainen rasismi**" retorisena taktiikkana. Näin toimittaessa on usein tarkoitus vain vähätellä ja hämärtää tiettyihin vähemmistöyhteisöihin kohdistunutta rasismia. Puheella "kaikenlaisesta rasismista" voidaan pyrkiä siirtämään huomio pois systeemisestä rasismista ja häiritä siihen puuttumista ja siitä tiedottamista. Puhumalla siitä, kuinka ihan kaikki kohtaavat rasismia, voidaan viedä huomiota haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien erityishaasteista.

On äärimmäisen tärkeää olla kriittinen ja harkitseva kohdatessaan ilmauksia, jotka liittyvät väestönvaihtoteoriaan tai muihin salaliittoteorioihin, jotka edistävät syrjintää ja jakautumista. Rasismia vastaan taistelu edellyttää erilaisten etnisten ryhmien ainutlaatuisen taisteluiden tunnustamista sekä ennakkoluulojen ja syrjinnän perimmäisten syiden käsittelemistä.

Tarkkaavaisuus kyseisen kielen yhteyden ja tarkoituksen suhteen auttaa edistämään inklusiivisempaa ja oikeudenmukaisempaa yhteiskuntaa. Usein kuulemme ihmisten väittävän "vastustavansa kaikenlaista rasismia" tarkoituksenaan ohjata keskustelu pois heidän todellisista rasistisista tavoitteistaan. On tärkeää kaivaa syvemmälle ja ymmärtää, mitä tämä käytännössä tarkoittaa. Alla on joitakin kysymyksiä, jotka auttavat selvittämään, mihin he todella pyrkivät:

- Tarkoittaako tämä sanomanne, että vastustatte esimerkiksi islamofobiaa, afrofobiaa ja antisemitismia?
- Minkä ryhmän etuja haluatte suojella? Ovatko suojelukohteenanne etniset suomalaiset, saamelaiset, suomenruotsalaiset tai ihmiset, jotka ovat syntyneet ulkomailla, mutta asuvat täällä?

3.2 Polarisatio ja "toinen ääripää" -narratiivi:

Rasistisissa manipulointistrategioissa käytetään polarisointia harhaanjohtamiseen ja nykyisten valtasuhteiden ylläpitämiseen. Luomalla kuvitteellinen näkymä, jossa tasa-arvon ja ihmisoikeuksien puolestapuhujat leimataan "radikaaleiksi" tai "ääriajattelijoiksi", pyritään hämäämään ja hajottamaan yhteisöä. Tämän strategian tavoitteena on säilyttää nykytila ja vastustaa rasismia ja syrjinnän vastaista toimintaa.

Kuvaamalla demokratian kannattajia, ihmisoikeusaktivisteja ja antirasisteja ääriliikkeiden edustajina yhteiskunta jaetaan ideologisten linjojen mukaan. Tämän on tarkoitus aiheuttaa epäilyjä ja epäluottamusta sekä aliarviointia kohdistuen näiden ihmisten, järjestöjen ja aktivistiryhmien pyrkimykseen taistelussa rasismia ja syrjintää vastaan. Tuloksena ääripääksi nimeämisestä ovat yhteisten ponnistelujen heikkenemiset ja viivästyneet edistysaskeleet kohti inklusiivisempaa ja oikeudenmukaisempaa maailmaa.

Tämä polarisointistrategia pyrkii myös saamaan ihmiset passivoitumaan ja pidättäytymään osallistumasta antirasistisiin aloitteisiin. Luomalla käsitystä, jossa taistelu rasismia vastaan nähdään konfliktina kahden ääripään välillä, synnytetään toivottomuuden ja toimintakyvyttömyyden tunnetta, mikä saa ihmiset uskomaan, että heidän ponnistuksensa ovat merkityksettömiä ja vetäytymään antirasistisesta toiminnasta.

Näiden manipulointistrategioiden torjumiseksi on elintärkeää edistää rakentavaa dialogia ja lisääntynyttä ymmärrystä eri yhteiskuntaryhmien välillä. Kannustamalla avoimiin keskusteluihin ja tiedottamalla ihmisiä antirasististen liikkeiden todellisista tavoitteista voimme poistaa vääriä uskomuksia ja ylittää ne kuulut, jotka polarisoimaan pyrkivät taktikat ovat luoneet.

3.3 Kaksoisviestintä tai kaksinaismoralismi:

Kaksoisviestintä viittaa retoriseen strategiaan, jossa henkilö tai ryhmä esittää julkisesti erilaisia viestejä eri yleisöille tarkoituksenaan harhauttaa tai piilottaa todelliset aikomuksensa tai asenteensa.

Kaksoisviestintä-metodi sisältää myös "koodattua" kieltä, jota vain omat kannattajat ymmärtävät. Tätä metodia on harjoitettu vuosien ajan omassa chat-ryhmissä. Esimerkkinä mainittakoon puhe "kaikenlaisesta rasismista", joka tarkoittaa kannattajille hyökkäyksiä valkoista enemmistöä vastaan.

Tätä voidaan verrata "Black Lives Matter - All Lives Matter - White Lives Matter" -metodiin. Metodien sisältö koostuu siitä, että äärioikeistolaiset Black Lives Matter -liikettä vastustavat tahot esiintyvät All Lives Matter -kylttien kanssa mukana taistelemassa "kaikenlaista rasismia" vastaan ja "kaikkien" puolesta. Tosiasiassa All Lives Matter -kylttien sanoma äärioikeiston kannattajille on yhtä kuin (only) White Lives Matter, ja rasismia sekä muun syrjinnän laajamittaisen vastustamisen sijaan äärioikeisto toimii kyltteineen vähentääkseen BLM-liikkeen antirasistisen taistelun merkitystä.

Kaksoisviestintä voi ilmetä monin tavoin, esimerkiksi kun henkilö tai organisaatio julkisesti tuomitsee rasistisen toiminnan tai vähemmistöihin kohdistetun vihan, mutta samanaikaisesti kannustaa tai tukee sitä taustalla tai tietyissä piireissä. Kaksoisviestintää käytetään usein, jotta voidaan välttää vastuuta omista

syrvivistä näkemyksistä ja samalla ruokkia rasistisia ajatuksia ja asenteita omassa kannattajakunnassa. Tämä strategia pyrkii luomaan vaikutelman hyväksyttävyydestä ja kannatuksen laajuudesta, vaikka todellisuudessa taustalla vaikuttaa syrjivä ja vihamielinen ajattelutapa.

- Äärioikeiston sisäpiirin käyttämä salakoodi perustuu symboleihin ja merkkeihin. Esimerkiksi luku 88 symboloi Hitler-tervehdystä ja luku 14 voi viitata KKK:n iskulauseeseen. Muunnellut hakaristit ja tiettyjen vaatemerkkien käyttö voivat myös ilmaista ääriajattelua. Tietyt kengännauhat, vaatteisiin valitut kuvat tai väriyhdistelmät sekä myös mediatilaisuuksissa tehdyt käsimerkit voivat edustaa erityisiä mielipiteitä. Nämä salakoodit luovat yhteisöllisyyttä ja tunnustamista ääriliikkeiden kannattajien keskuudessa sekä viestivät syrjivistä ja vaarallisista ajatuksista ilman suoraa paljastamista.
- Ironia ja sarkasmi ovat rasistisen ideologian ja strategian kehittäjien mukaan keskeisiä työkaluja radikaalioikeistolle. Heidän mukaansa ironia ja sarkasmi ovat tehokkaita keinoja, koska niiden taakse voi piiloutua. Ne ovat myös osa kaksoisviestintää, jossa toiset ymmärtävät, mistä puhutaan, kun taas toiset eivät (HS, 2023).

4. Heikko tai toksinen anteeksipyyntö:

Heikko, hyödytön tai toksinen anteeksipyyntö on sellainen, jossa henkilö ei tunnusta tai ymmärrä tekojensa tai sanojensa vahingoittaneen toisia. Tällainen anteeksipyyntö voi tuntua välinpitämättömältä tai väheksyvältä, ja se voi jopa lisätä loukatun henkilön tunnetta siitä, ettei heidän kohtaamaansa vääryyttä oteta vakavasti. Tavallisia esimerkkejä ovat lausunnot, kuten "Pahoittelen, jos joku loukkaantui" tai anteeksipyyntöt niille, joiden mainetta on vahingoitettu, sen sijaan, että pyydetäisiin anteeksi niiltä, joita loukattiin. Samoin anteeksipyyntö, joka tehdään vain ulkoisen paineen alla tai asteittain myöntäen vain sen, mikä on todistettavissa, voi vaikuttaa epäuskottavalta.

Aito anteeksipyyntö edellyttää vastuun ottamista omista teoista ja niiden seurauksista. Se sisältää aidon pahoittelun ja ymmärryksen siitä, miten omat teot ovat vahingoittaneet toisia.

Aito anteeksipyyntö sisältää seuraavia elementtejä:

- **Tunnustaminen:** tunnusta avoimesti ja rehellisesti, mitä olet tehnyt väärin tai mitä olet sanonut.
- **Pahoittelu:** osoita vilpittömän pahoittelusi niille, joita olet loukannut tai vahingoittanut.
- **Ymmärrys:** näytä, että ymmärrät, miten tekosi tai sanasi ovat vaikuttaneet muihin ja miksi se oli väärin.

- **Korjaus:** kerro, mitä aiot tehdä korjatakseksi tilanteen ja estääksesi vastaavat virheet tulevaisuudessa.
- **Toiminta:** tärkeintä on toimia anteeksipyyntösi osoittamiseksi. Näytä muutoksesi teoissa ja käytöksessäsi. Osallistu aktiivisesti toimiin, jotka edistävät loukkaantuneiden hyvinvointia ja yhteisön eheyttä.

Erityinen seuraamus vallankäyttäjille:

Jos henkilö, joka on syyllistynyt loukkaaviin tai syrjiviin tekoihin, on ollut vallankäyttäjän asemassa, aito anteeksipyyntö edellyttää myös konkreettisia toimenpiteitä. Yksi mahdollinen seuraamus voi olla eroaminen virasta tai muu näkyvä luopuminen. Esimerkiksi, jos kyseinen henkilö on toiminut johtavassa tai vaikutusvaltaisessa asemassa, on tällainen seuraamus tärkeä osoitus henkilön kyvystä kantaa vastuu teostaan. Kyseessä on myös osoitus myös laajemmin siitä, että vallankäyttäjät kantavat seuraukset teoistaan ja että heiltä vaaditaan tekoja vastuun kannon osoittamiseksi.

Esimerkiksi: "Pahoittelen syvästi loukkaavia sanojani ja ymmärrän, miten ne ovat vahingoittaneet monia. Koska olin vallankäytön asemassa, otan täyden vastuun teoistani ja päätän erota asemastani. Lisäksi sitoudun oppimaan ja kehittymään, jotta voin tehdä osani syrjinnän vastustamiseksi ja yhteisön rakentamiseksi."

On tärkeää tiedostaa kaksoisviestinnän käyttö ja olla kriittinen viestijöiden aikomuksia kohtaan. Tunnistamalla tällaiset retoriset strategiat voimme paremmin vastustaa rasismia ja edistää tasa-arvoa ja ymmärrystä eri ryhmien välillä.

3.5 Väärän tiedon levittäminen:

Väärän tiedon ja propagandan levittämistä harjoitetaan julkisen mielipiteen manipuloimiseksi, pelon synnyttämiseksi ja vihan lietsomiseksi tiettyjä etnisiä ryhmiä kohtaan.

- **Kirsikkapöiminta:** keino, joka rasismista hyötyvät käyttävät pelottaakseen ja levittääkseen ennakkoluuloja kohteena olevia etnisiä ryhmiä kohtaan. Kirsikkapöiminnassa valitaan valikoivasti tilastoja ja tietoja, jotka tukevat rasistisia ja ennakkoluuloisia näkemyksiä, sivuuttaen samalla muut relevantit tiedot, jotka voisivat antaa tasapuolisemman tai tarkemman kuvan asiasta. Samalla levitetään pelkoa ja ahdistusta käyttämällä liioiteltua, vääristeltyä tai sensaatiomaista tietoa näiden etnisten ryhmien toiminnasta tai tilanteesta toisissa maissa. Tällä tavoin pyritään ruokkimaan pelkoja ja ennakkoluuloja kohde-etnisyyttä kohtaan. Näin luodaan myös vihamielinen ja jakautunut ilmapiiri.

- **Rikosmyytti / huolestunut kansalainen:** usein rikosmyytti saa keskustelussa alkunsa lauseen "En ole rasisti, mutta..." varjolla. Se elää tiettyjen aiheiden, kuten nuorisojengien, naisten oikeuksien tai huolenaiheiden ja ihmiskaupan liioittelusta. Nämä aiheet toimivat väärinkäytön perustana stereotyyppien levittämiseksi, mutta syvempi tarkastelu paljastaa monimutkaisen totuuden eri ilmiöiden takana.
- **Vääristyneet tilastot:** rikostilastot luokittelevat yksilöt usein "rikoksesta epäillyksi, ei tuomituksi". Tämä ero on oleellinen, koska epäilyt maahanmuuttajia vastaan ovat usein suhteettoman suuria, minkä lisäksi heihin kohdistuva epäilykynnys on matalampi. Tämä vääristää tilastoja harhaanjohtavasti.
- **Harhaanjohtavat yhteydet:** maahanmuutto ei korreloi automaattisesti rikollisuuden kasvun kanssa, päinvastoin. Maissa, joissa on paljon maahanmuuttoa, rikosluvut ovat yleensä laskussa. Maahanmuuttajien läsnäolo ei liity rikollisuuden lisääntymiseen.
- **Nuorten väkivaltainen käytös ja jengiytyminen:** nuorten epäilyttäminen rikollisista taipumuksista ei ole uusi ilmiö. Läpi historian on ollut huolta nuorten käyttäytymisestä. Nykyään rasismista hyötyvät tahot yrittävät strategisesti keskustelussa tai julkaisuissaan liittää nämä huolenaiheet tiettyihin etnisiin ryhmiin sen sijaan, että nuorten syrjäytymistä lähestyttäisiin esimerkiksi sosioekonomisena ongelmana.
- **Äärioikeisto väittää olevansa huolissaan homofobiasta:**

Tässä väitteessä piilee räikeä ristiriita. Historiallisesti tiedämme, että eurooppalaiset lähetystyöntekijät ovat tuoneet homofobian Afrikkaan, jättäen jälkeensä syrjinnän perinteen. Samoin natsi-Saksan synkkä historia sisältää homoseksuaalien ja ei-binääristen vainoamisen ja lähettämisen keskitysleireille. Jopa nykyaikana omassa kontekstissamme kohtaamme todisteita, jotka korostavat homo- ja transfobian torjumisen kiireellisyyttä ja homofobian sekä transfobian liittymistä äärioikeistolaiseen antigender-ideologiaan.

Harkitkaamme huolestuttavaa tapausta, jossa tunnettu poliittinen vaikuttaja ilmaisi häiritseviä ajatuksia väkivallasta homoseksuaalia kohtaan. Nämä tapaukset osoittavat, ettei homofobia ole sidoksissa mihinkään tiettyyn kulttuuriin tai alueeseen; se on leviävä ongelma, joka ylittää rajoja. Tämän historiallisen ja nykyhetken kontekstin valossa on todella kyynistä, että äärioikeisto eristää ja osoittelee sormella muita kulttuureja, unohtaen samalla oman piirinsä kiireelliset huolenaiheet. Todellinen sitoutuminen homofobian torjuntaan edellyttää rehellistä ja introspektiivista pohdintaa omista teoistamme ja asenteistamme.

Myös sateenkaariyhteisöjen sisällä tai eri tasa-arvotyötä tekevissä järjestöissä voi esiintyä syrjiviä asenteita ja uskomuksia, joissa homofobia nähdään länsimaiden ulkopuolisena asiana, esimerkiksi islamilaisten maiden ongelmana, siinä missä länsimaalaisuuteen liitetään kategorisesti edistyksellisyys, tasa-arvopyrkimykset ja homoseksuaalisuuden avoin käsittely (Peruste-lehti 2017). Näin luodaan valitettavasti helppo pohja äärioikeiston levittämälle islamofobialle ja heidän pyrkimyksilleen käyttää seksuaalivähemmistöjen oikeustaisteluja omana keppihevosenaan muslimiyhteisöjä vastaan.

- **Yhteenvetona:** "rikosmyytti" ylläpitää perusteettomia ennakkoluuloja, usein maahanmuuttajia ja tiettyjä yhteisöjä kohtaan. Se vääristää todellisuutta valikoivan tiedon tulkinnalla ja estää todellisten ratkaisujen löytämistä luomalla ennakkoluuloja. Tämän myytin harhaanjohtavuuden tunnistaminen on olennaista inklusiivisuuden edistämiseksi ja todellisten yhteiskunnallisten haasteiden kohtaamiseksi.
- **Luottamus olemassa oleviin järjestelmiin:** lait ja lainvalvontaviranomaiset ovat jo olemassa rikollisuuden torjumiseksi. Tiettyjen etnisten ryhmien syyttäminen ei ainoastaan kohdista syyttöksiä syyttömiin yksilöihin, vaan myös heikentää vakiintuneiden oikeudellisten käytäntöjen tehokkuutta.

On tärkeää, että yksilöt arvioivat kriittisesti kohtaamaansa tietoa ja tiedostavat nämä taktiikat voidakseen vastustaa väärää informaatiota ja ennakkoluuloja.

3.6 Pelonlietsonta:

Pelonlietsonta on keino levittää pelkoa ja epäluuloa eri ryhmien välille, synnyttäen vihamielisyyttä ja erimielisyyksiä yhteiskunnassa. Tämä strategia luo ilmapiirin, jossa erilaisuus koetaan uhkana ja erotteluna, ja se voi johtaa vakaviin seurauksiin.

- **Koiranpilli ja maalittaminen** ovat menetelmiä, joilla kohdistetaan yksilö tai ryhmä vihan kohteeksi. Koiranpilli sisältää lausuntoja, jotka ovat ymmärrettävissä vain heidän seuraajiensa keskuudessa ja antavat luvan vihamielisille teoille. Tällaiset provokatiiviset lausunnot voivat ruokkia vihan liekkiä ja johtaa syrjivään käytökseen sekä fyysiseen uhkaan.
- **Järjestäytyneet viharyhmät** edistävät ja levittävät rasistisia ideologioita organisoituneissa rasistisissa organisaatioissa. Tämä luo yhteisöllisyyden tunteen ja antaa oikeutuksen syrjiville uskomuksille. Näiden ryhmien toiminta voi ulottua propagandasta aina väkivaltaisiin tekoihin asti.
- **Verkkovihan ja nettikiusaamisen** käyttö on yleistynyt sosiaalisen median ja verkkosivustojen kautta. Tämä tarkoittaa yksilöiden tai yhteisöjen häirintää, pelottelua ja vihapuheen levittämistä heidän etnisen taustansa perusteella. Tämä saattaa luoda myrkyllisen ilmapiirin verkossa ja vaikuttaa myös yksilöiden psyykkiseen hyvinvointiin.
- **Väkivaltainen äärimmäisyys** on huolestuttava ilmiö, jossa rasistit turvautuvat väkivaltaisiin ajatuksiin, tekevät viharikoksia ja jopa terroritekoja edistääkseen rasistisia ideologioitaan. Tämä vaarantaa yhteiskunnan turvallisuuden ja osoittaa, kuinka tärkeää on torjua rasismia kaikissa sen ilmenemismuodoissa. Akselerationismissa ilmenee aate, joka hylkää demokratian ja pyrkii horjuttamaan yhteiskunnan rakennetta esimerkiksi terrori-iskuilla. Yleinen päämäärä on usein

aatteen kannattajien hallitsema totalitaristinen yhteiskunta. Suojelupoliisi on ilmaissut huolensa siitä, että myös lapset ja nuoret altistuvat väkivaltaisille äärioikeistolaisille ajatuksille internetissä (HS, 2023).

3.7 Rasistisen kielen ja käyttäytymisen normalisointi yhteiskunnassa:

Rasismi ei aina ilmene pelkästään avoimena vihanpitona ja syrjintänä. Se voi myös hiljaisesti juurtua yhteiskunnan kudokseen normalisoiden syrjivät asenteet ja ennakkoluulot. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi käytetään erilaisia taktiikoita, jotka saavat rasistisen kielen ja käyttäytymisen näyttämään hyväksyttävältä ja jopa huomaamattomalta. Keinot, joita käytetään rasistisen normalisoinnin edistämiseksi:

- **Denialismi: ongelmien kieltäminen tai vähättely**

Rasistisen normalisoinnin keskeinen tekniikka on kieltäminen tai vähättely. Tämä taktiikka pyrkii sivuuttamaan tai pienentämään rasistisen käyttäytymisen ja syrjinnän merkitystä. Kieltäessään tai vähätellessään rasismista johtuvia ongelmia normalisointi luo harhan siitä, että rasismi ei ole yhtä vakavaa kuin se todellisuudessa on.

- **Whataboutismi/(entäsismi / mutkuttelu): huomion siirtäminen toisaalle**

Rasistinen normalisointi käyttää myös retorista strategiaa, joka ohjaa kritiikin tai syytösten kohteen muualle. Tällä tavalla alkuperäinen kritiikki tai syytös mitätöidään, ja rasistisia tekoja tai kommentteja voidaan oikeuttaa tai vähätellä viittaamalla muihin aiheisiin.

Esimerkiksi uutisessa käsitellään Supon raportissa useasti kuvaamaa äärioikeiston harjoittamaa terrorismia ja sen uhkaa, mutta kommenttipalstalla ohjatusti kysellään Suomen äärivasemmiston tai kommunistien perään, vaikka heistä ei ole mainittua uhkaa yhteiskuntarauhalle raportin mukaan.

Tai

Kun erietninen nuori pahoinpidellään vartijan toimesta hänen yrittäessään matkustaa vanhentuneella lipulla, huomio voidaan rasistisen ja eriarvoisen kohtelun sijaan viedä siihen, että "eihän nyt kukaan pummilla saa matkustaa". Näin pyritään viemään keskustelusta tilaa itse pahoinpitelyn rasistisen motiivin käsittelyltä.

- **Huumori: vitsit ja loukkaavat kommentit**

Toinen tapa normalisoida rasismia on käyttää huumoria syrjivien asenteiden ja ennakkoluulojen piilottamiseen. Rasistiset vitsit ja loukkaavat kommentit naamioituvat usein huumorin verhoon, mikä tekee niistä näennäisesti viattomia. Kuitenkin tällainen huumori vahvistaa syrjivää kulttuuria ja normalisoi

rasistista kielenkäyttöä. Normalisoinnin välineenä on myös toisen kulttuurin elementtien omaksuminen "huumorimielessä", ilman kunnioitusta niiden merkitystä tai arvoa kohtaan. Tämä voi sisältää haitallisten stereotyyppien ja loukkaavan käyttäytymisen levittämistä vähemmistöryhmiä kohtaan. Kulttuurin omiminen vahvistaa ennakkoluuloja ja syrjiviä asenteita.

- **Äärimmäisyys ja rajan siirtäminen:**

Tässä menetelmässä hyödynnetään äärimmäisiä lausuntoja tai tekoja, jotka siirtävät yhteiskunnan hyväksyttävyyden rajoja. Ensimmäinen äärimmäinen teko voi herättää vastustusta, mutta seuraavat kerrat voivat olla vähemmän vastustettuja, mikä johtaa rasististen ajatusten ja käyttäytymisen normalisoitumiseen.

Näiden menetelmien avulla pyritään normalisoimaan rasistinen kielenkäyttö ja käyttäytyminen yhteiskunnassa. Ymmärtämällä nämä taktikat voimme tehokkaammin vastustaa rasismia ja edistää monimuotoisuutta sekä tasa-arvoa yhteiskunnassamme. Rasismin normalisointi on vakava haaste, joka vaatii aktiivista vastustamista ja tietoisuuden lisäämistä. Jokainen meistä voi tehdä osansa luomalla ympärilleen avoimempaa ja inklusiivisempaa ilmapiiriä, joka hylkii syrjiviä asenteita ja ennakkoluuloja.

- **Julkisen keskustelun terminologian manipulointi**

Jyväskylän yliopiston nykykulttuurin yliopistonlehtorin, dosentti Tuija Saresman (HS, 2023) mukaan oikeistopopulismille tyypillistä on erilaisten uusien kielellisten ilmausten vakiinnuttaminen myös perinteisen median kieleen. Suomessa hiljattain vakiintuneet termit, kuten "vihervasemmisto", "maahanmuuttokriittisyys" ja "haittamaahanmuutto" eivät ole siirtyneet yleiskieleen vahingossa, vaan maahanmuuttoa vastustavien ryhmien aktiivisen työn seurauksena. "Kritiikki"-sana viestii, että kyse on asiallisesta kritiikistä, jota täytyy saada esittää. Todellisuudessa sanaan sisällytetään ajatus, jonka mukaan maahanmuutto on aina pahasta ja se täytyy estää keinolla millä hyvänsä.

- **Rasismin määritelmän kyseenalaistaminen:**

Rasismin määritelmän kyseenalaistaminen ja muokkaaminen ovat äärioikeiston strategioita, joiden tarkoituksena on normalisoida rasismi ja hämärtää sekä lamauttaa kansalaisyhteiskuntaa sen pyrkiessä vähentämään ja vastustamaan rasismia.

Tämän monipuolisen manipuloinnin vastustamiseksi tarvitaan jatkuvaa valppautta, tiedostavuutta ja yhteiskunnallista keskustelua. Tämän avulla voimme purkaa vääriä käsityksiä, edistää yhdenvertaisuutta ja rakentaa yhteiskunnan, jossa jokainen voi elää ilman pelkoa ja syrjintää.

3.8 Sananvapauden ja demokratian hyväksikäyttäminen

- **Demokratian hyödyntäminen vallan saavuttamiseksi:** laillisten ja demokraattisten keinojen käyttö vallan hankkimiseksi ja syrjiviä agendoja ajavien poliitikkojen ja poliittisten ryhmittymien edistämiseksi. Vallan saavuttamisen jälkeen lakeja voidaan muuttaa rasististen tavoitteiden mukaisiksi, ja fasismia voidaan toteuttaa jopa laillisesti.
- **Sananvapauden hyväksikäyttäminen:** sananvapauden väärinkäyttö vihan, väärän tiedon ja ennakkoluulojen levittämiseen.

Selvennys väitetystä Voltaire-lainauksesta: keskusteltaessa siitä, miten suojella haavoittuvassa asemassa olevia ryhmiä rasismia vastaan, siteerataan usein väitetysti ranskalaista filosofia Voltairea: "To learn who rules over you, simply find out who you are not allowed to criticize." ("Tiedä kuka hallitsee sinua, selvitä ketä et saa kritisoida.") Tämä väitetty lainaus ei ole peräisin valistusajan kirjailija Voltairelta. Lainaus, joka on parafrasoitu, on peräisin Kevin Alfred Stromin vuoden 1993 radiolähetyksestä. Strom on tunnistettu uusnatsiksi järjestöjen toimesta, jotka valvovat viharyhmiä.

4. Valpas demokratia

Tarve valppaalle demokratialle nousee sen tunnistamisesta, että demokraattinen yhteiskunta vaatii aktiivista ja informoitunutta osallistumista kansalaisiltaan suojelemaan sen periaatteita, arvoja ja instituutioita. Valpas demokratia korostaa tärkeyttä pysyä tarkkaavaisena ja valppaana suojelemaan demokraattisia prosesseja, puolustamaan ihmisoikeuksia ja estämään demokraattisten normien rapautumista.

4.1 Määritelmä valppaalle demokratialle

Valpas demokratia viittaa demokraattiseen hallinnon muotoon, jossa kansalaiset osallistuvat aktiivisesti valvomaan ja suojelemaan demokraattisen järjestelmän toimintaa. Siihen kuuluu pysyminen valppaana mahdollisille demokratian uhille, kuten autoritarismille, populismille, ääriliikkeille sekä sananvapauden ja ihmisoikeuksien loukkauksille. Valppaana pysyminen vaatii kansalaisia pysymään informoituneina, arvioimaan kriittisesti poliittisia kehityskulkuja, vaatimaan vastuuvollisuutta johtajilta ja osallistumaan aktiivisesti yhteiskunnallisiin asioihin äänestämällä, ajamalla asioita ja osallistumalla kansalaiskeskusteluun.

4.2 Valppaan demokratian tärkeys

Valppaan demokratian tärkeyttä korostetaan, koska demokraattiset järjestelmät eivät ole immuuneja sisäisille ja ulkoisille haasteille. Käsitys valppaasta demokratiasta tunnustaa, että demokraattisten arvojen ja yksilön vapauksien säilyttäminen edellyttää jatkuvia ponnisteluja ja yhteistä vastuuta kansalaisilta, kansalaisyhteiskunnan organisaatioilta, medialta ja poliittisilta instituutioilta. Valppaana pysymällä kansalaiset voivat tunnistaa ja reagoida demokratian uhkiin, tukea avoimuutta ja vastuuvollisuutta

hallinnossa sekä työskennellä kohti inklusiivisempaa, oikeudenmukaisempaa ja joustavampaa demokraattista yhteiskuntaa.

3. Toleranssiparadoksi /. suvaitsevaisuusparadoksi

Toleranssiparadoksi (tolerance paradox ja suomeksi myös suvaitsevaisuusparadoksi) on ilmiö, jossa liiallinen suvaitsevaisuus tai avoimuus suvaitsemattomia näkemyksiä kohtaan voi johtaa suvaitsevaisuuden heikkenemiseen ja ääriajattelun leviämiseen. Paradoksi perustuu ajatukseen, että jos kaikki näkemykset tai käyttäytyminen hyväksytään, myös ne, jotka ovat suvaitsemattomia ja vihamielisiä, saavat tilaa ja vaikutusvaltaa. Tämä voi johtaa siihen, että suvaitsevaisuutta arvostavat yksilöt tai yhteiskunta joutuvat kohtaamaan ristiriidan, kun heidän omia arvojaan vastustavat näkemykset saavat jalansijaa.

4. Voimaannuttaminen

Tarjoamalla ihmisille oikeaa tietoa ja rohkaisemalla heitä arvioimaan kriittisesti kohtaamiaan viestejä yhteiskunta voi vastustaa polarisaatiota ja manipulatiivisia taktiikoita. Kun ihmiset kokevat olevansa valistuneita ja tietoisia, he ovat todennäköisemmin tukemassa positiivista muutosta ja työskentelemässä inklusiivisemmän ja antirasistisen yhteiskunnan rakentamiseksi.

5. Kirjallisuutta

1. internet-linkit:

HS, 2023. Supo: Lahden ja Kankaanpään tapaukset ovat hyviä esimerkkejä äärioikeistoterrorismin uhkasta.

< <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000009751301.html> >

HS, 2023. Radikaalioikeisto pyrkii vaikuttamaan ihmisten ajatteluun kieltä muokkaamalla.

<https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000009738503.html>

MTV. 2017. Kohun keskelle joutunut Juha Kärkkäinen lähestyi yhteistyökumppaneita tiedotteella.

<<https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/kohun-keskelle-joutunut-juha-karkkainen-lahestyi-yhteistyokumppaneita-tiedotteella-kiistaa-uusnatsiyhteydet/6652706#gs.3jew11>>

Warzel, 2022. Where does Alex Jones go from here. < <https://newsletters.theatlantic.com/galaxy-brain/62f28a6bbcbd490021af2db4/where-does-alex-jones-go-from-here/> >

seksuaalivähemmistöjen oikeuksien käyttö strategiana rasismin levittämisessä:

<http://perustelevi.fi/seksuaalivahemmistojen-oikeudet-rasismmin-keppihevosen/>

Suomeksi:

"Kolmas valtakunta: Natsi-Saksan synty ja tuho" William L. Shirer (Käännös: Kyllikki Villa) 1960 (Käännös: 1991)

"Hitlerin kätyrit: Tähtäimessä maailmanvalta" Anthony Read and David Fisher (Käännös: Kari Kilpeläinen) 2005

"Musta aurinko: Aarioita, okkultismia ja kolmannen valtakunnan politiikkaa" Nicholas Goodrick-Clarke (Käännös: Matti Brotherus) 2005

"Fasismmin anatomia" Robert O. Paxton (Käännös: Petri Stenman) 2004 (Käännös: 2007)

"Kansanmurhan tavalliset miehet: Varareservipoliisipataljoona 101 ja lopullinen ratkaisu Puolassa" Christopher R. Browning (Käännös: Outi Menna) 1992 (Käännös: 1997)

"Hitlerin tahtoiset teloittajat: Tavalliset saksalaiset ja holokausti" Daniel Jonah Goldhagen (Käännös: Pentti Saaritsa)1996 (Käännös: 1997)

"Äärioikeisto Suomessa", Mikael Brunila, Jessikka Aro ja Juha Väättänen 2012

English:

Title: "The Rise and Fall of the Third Reich: A History of Nazi Germany" Author: William L. Shirer Year: 1960

Title: "The Nazi Seizure of Power: The Experience of a Single German Town, 1922-1945" Author: William Sheridan Allen Year: 1984

Title: "Fascism: A Very Short Introduction" Author: Kevin Passmore Year: 2002

Title: "The Anatomy of Fascism" Author: Robert O. Paxton Year: 2004

Title: "The Dark Side of Democracy: Explaining Ethnic Cleansing" Author: Michael Mann Year: 2005

Title: "Right-Wing Resurgence: How a Domestic Terrorist Threat is Being Ignored" Author: Daryl Johnson
Year: 2012

Title: "The Devil's Disciples: Hitler's Inner Circle" Author: Anthony Read and David Fisher Year: 2003

Title: "Hitler's Charisma: Leading Millions into the Abyss" Author: Laurence Rees Year: 2013

Title: "Racial State: Germany 1933-1945" Author: Michael Burleigh Year: 1991

Title: "Ordinary Men: Reserve Police Battalion 101 and the Final Solution in Poland" Author: Christopher R. Browning Year: 1992

Title: "Black Sun: Aryan Cults, Esoteric Nazism, and the Politics of Identity" Author: Nicholas Goodrick-Clarke
Year: 2002

Title: "Hitler's Willing Executioners: Ordinary Germans and the Holocaust" Author: Daniel Jonah Goldhagen
Year: 1996

Title: "The Nazi Conscience" Author: Claudia Koonz Year: 2003

Title: "Nazi Propaganda and the Second World War" Author: Aristotle A. Kallis (Editor) Year: 2005

Title: "The Nazi Persecution of the Churches, 1933-1945" Author: J.S. Conway Year: 1968

Title: "Hitler's Enabler: Neville Chamberlain and the Origins of the Second World War" Author: Robert Crowcroft Year: 2015

Title: "Fascism, Populism and the French Fifth Republic: In the Shadow of Democracy" Author: Tjitske Akkerman, Sarah L. de Lange, Matthijs Rooduijn (Editors) Year: 2015

